

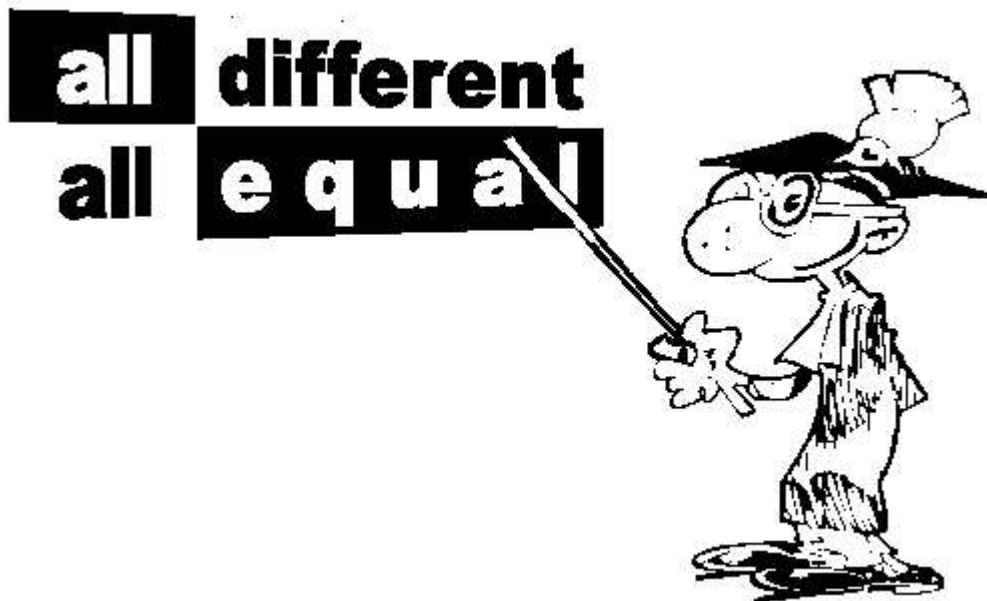
2000

BENZILE DESENATE IMPOTRIVA RASISMULUI

***PUNCTE DE PLECARE IN MUNCA CU TINERII CA
RASPUNS LA INTOLERANTA***

Parte a continuarii campaniei ALL DIFFERENT ALL EQUAL

Publicat de Human Rights Information Centre
Consiliul European
Strasbourg, Franta

Prima editie, Iulie 1997
A doua editie, Februarie 2000

Autor: Mark Taylor
Ilustratie: Stakhano

Introducere

Pare o idee ciudata : sa se foloseasca carti cu benzi desenate pentru a combate intoleranta. Este.

Aceasta brosură a fost realizată pentru a ajuta cadrele didactice, lucratori de tineret și membri ai organizațiilor non-guvernamentale să pună această idee ciudată în practică.

Folosind cartea de benzi desenate realizată în cadrul campaniei ALL DIFFERENT ALL EQUAL ca și un model de lucru, ne-am uitat la câteva dintre principiile educationale implicate și la ce se putea face cu acest tip de material.

Acordati-i o sansa si vedeti ce veti gandi.

BENZILE DESENATE ATRAG INTERESUL

Chiar si atunci cand suntem convinsi ca intoleranta este un'' lucru rau'' este destul de dificil sa gasesti o cale de a aborda acest vast subiect. Special creat (ca si design) pentru a prezenta unele aspecte intr-un mod atractiv, Cartea de benzi desenate ALL DIFFERENT ALL EQUAL are potentialul de a fi o unealta (instrument de lucru) folositoare.

Simboluri, imagini, benzi desenate si animate reprezinta o mare parte din distractia si lumea fantastica a tinerilor. De la cele mai fragede varste ei devin priceputi in a da sens unor povesti sau intamplari pe care adultii le gasesc de multe ori incomprehensibile. Iar unii dintre noi continuam sa citim carti cu benzi desenate toata viata noastra.

Frumusetea benzilor desenate - mai ales in acelea care au si cateva cuvinte- este ca ele provoaca interpretari diferite. Si de la acest fapt poate un educator sa stimuleze oamenii sa discute, sa se contrazica si sa lucreze cu idei.

RAMURI ALE INTOLERANTEI

In contextul campaniei ALL
DIFFERENT ALL EQUAL

Intoleranta a fost vazuta avand mai multe fete. In fond intoleranta este o lipsa de respect fata de practici sau opinii, altele decat cele proprii. Aceasta este vazuta atunci cand cineva nu vrea sa-i lase pe altii sa se comporte intr-un mod diferit fata de al sau sau sa accepte opinii diferite de ale sale. Intoleranta poate sa insemne ca unele persoane pot fi excluse sau respinse din cauza orientarii religioase, a culorii pielii, a preferintelor sexuale, sau chiar a hainelor lor sau a stilului de viata.

Multi, pe acelasi mecanism lucreaza in a crea noi ramuri ale intolerantei ca:

- rasismului
- xenofobia (frica fata de straini)
- inegalitate sexuala
- anti-semitism
- homofobia(frica de homosexuali)

Putere, prejudecati, stereotipuri- toate acestea vin sa ne convinga de faptul ca toti cei care sunt diferiti de noi ne sunt inferiori: Ei nu au nevoie de drepturi ale omului si nici nu merita respectul nostru.

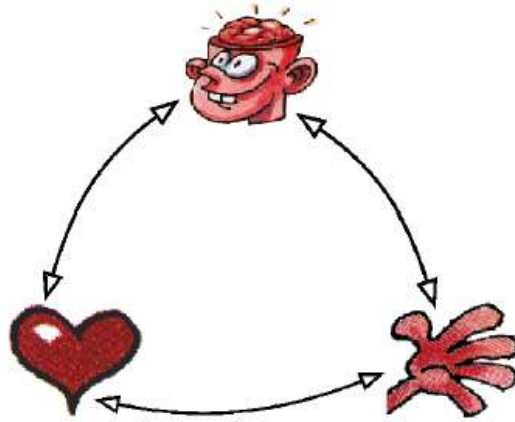
Pe acest aspect trebuie lucrat cu tinerii, in a gasi cai noi de a redresa balanta, incurajand dezvoltarea:

- tolerantei active
- respectului
- promovarea si protejarea drepturilor omului
- educatia interculturala

Aceasta munca nu este usoara si de aceea trebuie sa fie bine pregatita.

LUCRURI LA CARE SA REFLECTEZI

Obtinand o balanta intre diferite stiluri de invatare este o provocare interesanta. Sa lucrezi impotriva intolerantei implica o combinatie intre invatarea cognitiva, emotionala si pragmatica: legand capul, inima si mana asa cum este aratat aici. Daca este folosit un singur tip de abordare , atunci oportunitatile pentru invatarea raman de neatins. Astfel, acest ghid prezinta idei care fac apel la o serie de stiluri de invatare pentru a ajuta participantii sa relationeze propria experienta si munca cu propriile lor resurse.

Grupul tinta

Decizia asupra grupei de varsta cu care vreti sa lucrati vine odata cu experienta si cu experimentarea ; cartea de benzi desenate ALL DIFFERENT ALL EQUAL a fost folosita cu succes atat in munca cu tineri de pana la 8 ani dar si cu persoane in varsta.

Nu exista limita ci doar depinde de complexitatea aspectelor care vor fi adresate. Tineri mai sus mentionati sunt considerati peste tot ca participanti, avand in vedere faptul ca acest ghid se doreste sa fie folosit in o varietate de decoruri.

Munca individuala si de echipa

Spatiul este asigurat pentru munca individuala, dar mare parte din invatare provine din impartasirea experientei si munca impreuna in grup. Aici se poate [ractica toleranta activa.

Combina si potriveste

Ideile prezentate aici trebuie sa fie adaptate la grupul tinta, prezentate, discutate si prelucrate cu grupul si este probabil sa iei unele elemente dintr-o activitate si sa le combini cu altele.

Foloseste creativitatea tuturor

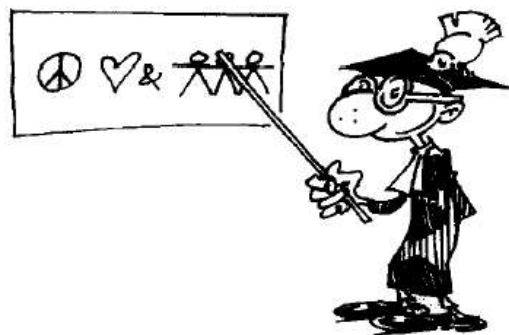
Unii utilizatori a cartii au considerat ca este suficient sa prezinte cartea participantilor si sa-i intrebe '' Ce putem face cu aceasta'' (intradevar si aceasta a functionat de minune cu adultii la cursurile de trainers.) Incercati sa le dati spatiu participantilor, idei si sugestii despre genul de lucruri pe care ei ar dori sa le faca.

A. CARE BENZI DESENATE VA PLAC?

Benzile desenate sunt disponibile pentru toate gusturile- Tintin, Mickey Mouse, Superheroes, Manga, Spirou, Peanuts, Larson- lista e nesfarsita. Dar participantii vostri pe care le acasa? Poate ca un mod util de a introduce munca cu benzile desenate in general ar fi sa aflati ce le place participantilor vostri.

Sugestii

- cereti tuturor sa aduca cu ei desenele lor preferate. Sau ceretile sa aduca cu ei benzi desenate care trateaza tema intoleranta.
- Fiecare participante introduce favorita sa si detaliaza continutul si motivele pentru alegerea lor.
- Faceti un top cu primele 10 dintre alegeri sau un top cu primele 10 care nu le plac.
- Discutati ce face o banda desenate sa aiba succes sau nu.
- Care tema apare cel mai regulat?
- Cat de departe este posibil sa se vada pe ei legat de intoleranta care apare in banda desenate aleasa de ei?
- Comparati alegerea lor cu cartea cu benzi desenate ALL

DIFFERENT ALL EQUAL

Faceti o noua banda desenate implicand toti participantii ca si personaje. Povestea poate arata cum personajele se confrunta cu intoleranta si cum dezvoltat strategii pentru a lupta contra ei.

B. SPUNE POVESTEA

Ideea de baza

Continand foarte putine cuvinte, ALL DIFFERENT ALL EQUAL lasa multe lucruri interpretabile. Exista diferite stiluri de povesti reprezentate ceea ce inseamna si ca unii pot apela mai mult ca altii la grupul tau. Putem cu totii sa ne cream propria noastra poveste in timp ce privim imaginile. Distractia sta in a compara cu altii si in a incerca sa intelegem modul in care noi vedem lumea.

fiecare. Incercati sa cadeti de acord asupra unui titlu pentru fiecare poveste.

- Unde in poveste gasesc participantii paralele cu viata de zi cu zi

Sugestii

- In grupuri mici de 4-6, fiecare participant isi alege o poveste si o spune grupului. Discutati diferitele interpretari.
- Fiecare participant isi alege un personaj diferit si povesteste din punctul de vedere al personajului. Unde sunt diferentele? Ce ne sune acestea despre cauzele intolerantei? Cum putem respecta punctul de vedere al celorlalti?
- Povestea in stafeta. Deschideti cartea cu benzi desenate la inceput. Un participant incepe sa citeasca povestea, dupa doua pagini alt participant continua si apoi ceilalti.
- Odata ce participantii sunt familiarizati cu povestile, cereti sugestii pentru noi titluri pentru

C. FOLOSITI IMAGINILE

Idea de baza

Cand au desenat povestile, artistii au luat o decizie constienta asupra marimii, culorilor, a personajelor, a liniei, a lungimii, etc. Dar ce se intampla cu povestile cand aceste variabile sunt schimbate.? Pot fi explorate aceste teme in noi moduri?

Sugestii

- (In special pentru grupurile de tineri)
- Largiti imaginile in copii alb-negru. Dati copiile grupului si ceretile sa le coloreze. Comparati-le cu originalul.
- Noi nu stim ce spun personajele din povesti. Adaugati cateva bule in care sa scrie textul pentru povesti. Cum putem incerca sa simtim ce experimenteaza personajele? Cum ne poate ajuta acestea sa dezvoltam empatie pentru ceilalti.
- Copiati cateva din desene pe folii pentru proiector si aratati-le. Desenati personajele urmarind linia din exterior. Relatia noastra cu personajele se schimba cand marimea lor creste? Unde puterea are un rol in intoleranta?
- Cereti participantilor sa creeze un colaj -tand imagini din reviste

vechi- dazandu-se pe teme relevanta pe care au gasit-o in cartea cu benzi desenate. Aceasta poate fi facuta individual sau in grupuri, dar produsul final trebuie prezentat si discutat despre el.

D. JOACA-L, CANTA-L, INREGISTREAZA-L !

Ideea de baza

Schimbând mediul înseamnă să schimbi percepțiile. Reconstrucția activă a poveștii în care participanții joacă sau empatizează cu personajele, da posibilitatea câștigării unor noi perspective.

Sugestii

Dăți câte o poveste fiecărui grup.
Sarcina lor: Să facă o scenetă pe baza poveștii și să o prezinte în fața celorlalți participanți.

Folosind un casetofon faceți un radio-show cuprinzând poveștile.
Ascultați caseta cu ochii legați.

Scrieți poezii sau cântece pe baza celorlalte personaje.

E. FACETI CEVA NOU

Idea de baza

In continuarea ideii anterioare, aceasta care urmeaza va incuraja participantii sa considere povestea ca punct de plecare pentru propria lor activitate.

Sugestii

Luati ultimele pagini de la fiecare poveste. Grupurile trebuie sa gandeasca finalurile fiecărei povesti. Taiati povestea in asa fel incat fiecare secventa sa fie separata. Cadeti de acord asupra noii ordini a fiecărei imagini. Spuneti noua poveste. (Acestea sunt interesante mai ales cand imagini din mai multe povesti sunt amestecate).

Schimba sexul personajelor din poveste. Vor reactiona ele diferit?

Transformati oamenii in animale si invers.

Ganditi o noua tema. Creati o noua banda desinata cu aceleasi personaje.

F. VIATA REALA

Ideea de baza

Cand se lucreaza la toate aceste idei este productiv sa incurajezi participantii sa contribuie cu experienta lor la discutie si propuneri. Este posibil ca noi sectiuni sa fie descoperite si pot forma baza unor proiecte comune in viitor.

Sugestii pentru intrebari

- Cat de mult reflecta povestile unele lucruri pe care tu le-ai experimentat in viata ta? Dar in viata altora pe care ii cunoastem?
- Cand ar fi posibil ca intoleranta sa fie un "lucru bun"?
- Exista alte tipuri de intoleranta?
- Ce tipuri de legi corespunzatoare exista in tarile voastre? In alte tari/ La nivel european sau mondial? Cat de eficace este?

INCOTRO?

Alte surse de informare si materiale ducative

Consiliul Europei are o lunga experienta in protectia drepturilor omului in a instrui si a invata despre drepturile omului. O mare gama de publicatii este disponibila ceea ce poate ajuta in continuarea activitatilor descrise in acest ghid.

Selectie de publicatii

Cele gratuite sunt marcate cu un asterix.

Consiliul Europei si protectia drepturilor omului, 1999*

Brosura ilustrata descrie activitatea Consiliului Europei in acest sector. Disponibil in limba engleza, franceza, germana, spaniola, sarba, slovaca, albaneza, bulgara, finlandeza, norvegiana (Ianuarie 2000). In alte limbi - se pregateste.

Consiliul Europei drepturile omului, colectia de carti postale*

Prima serie Conventia Europeana a drepturilor omului, 1997
A doua serie: European Social Charter, 1999
Engleza si franceza

Albumul Drepturile Omului, 1992

Un ghid ilustrat de Conventia Europeana a Drepturilor Omului pentru copii si tineri. Albaneza, engleza, franceza, germana, italiana, poloneza, portugheza, rusa, spaniola, suedeza.

Stand up NOW for human rights!, 1995

Video -introduce istoria si continutul Conventiei Europene a drepturilor Omului. Sunt aratate exemple ale unor actiuni facute de grupuri de tineri din Europa care lupta pentru promovarea drepturilor omului. Engleza, franceza, germana, maghiara, italiana, estoniana, slovaca, spaniola, sarba, greaca, macedoneana, portugheza, romana.

**Stand up NOW for human rights!,
Video suport pack, 1997***

Materiale educationale pentru munca
cu grupuri de tineri cu ajutorul
suportului video. Sarba, engleza,
franceza, italiana, portugheza.

**Domino- manual pentru munca cu
grupuri egale cu tema rasism,
xenofobie, anti-Semitism si
intoleranta, 1995***

European Youth Centre
Engleza, franceza, germana.

ALL DIFERENT ALL EQUAL
PACHET EDUCATIONAL - pachet
educational -idei, unelte si resurse
pentru educatia interculturala, 1995
European Youth Centre
Engleza, franceza, germana, rusa,
slovena, maghiara

Pentru mai multe informatii
Hungarian Rights Information
Centre

Fax: +33(0) 3 88 41 27 04

E-mail hungarianrights.info@coe.int

Directorate of Education, Culture
and Sport

fax: +33(0)3 88 41 27 50

European Youth Centre, Budapest

Fax: +36 1 212 4076

European Commission against Racism
and Intolerance (ECRI)

Fax: +33 (0)3 88 41 39 87

European Youth Centre, Strasbourg

Fax: +33 (0)3 88 41 27 77

Point i - the Council of Europe's
general information service

Fax: + 33 (0)3 88 41 27 80

Toate au aceasi adresa postala

Concil of Europe, F-67075

Strasbourg Cedex, France.

Tel: +33 (0)3 88 41 20 00

Informatii on-line sunt disponibile
pe pagina web a Consiliului Europei

www.coe.fr ; Human Rights web:

www.hungarianrights.coe.int

ECRI are propriul web site care

include materiale educationale ca si

ALL DIFFERENT ALL EQUAL -

www.ecri.coe.int

Orice comentarii si sugestii pe care
la aveti pentru editiile urmatoare ale
acestei carti vor fi binevenite.

Va rugam scrieti la Human Rights
Information Centre, Council of
Europe F-67075 Strasbourg
Cedex.

Va multumim